

فصل دوم

دولت الکترونیک

حمایت دانشگاه از دانشکده مجازی

برای راه اندازی یک مرکز و سروسامان دادن به فعالیت‌های آن باید مدیریت آن، سال‌ها پایدار باشد چراکه تغییر زود هنگام مدیریت این مراکز، به اهداف راه اندازی آن آسیب می‌زند. موفقیت این رویکرد در تجارب قبلی نیز اثبات شده است. نکته دیگری که باید مورد توجه قرار گیرد صبر و شکیبایی مسئولانی است که قصد دارند مرکز جدید را راه اندازی کنند. این افراد باید صبور باشند تا بتوانند فکر و ایده‌های خود را به اجرا درآورند. در حقیقت تنها صرف بودجه و اعتبارات نیست که موجب راه اندازی دانشکده جدید می‌شود؛ بلکه این فکر و ایده و صبر و تحمل مسئولان دانشکده است که باعث پیشرفت آن می‌شود.

دانشکده مجازی قطعاً رشد خواهد کرد مشروط بر اینکه چند اصل در آن رعایت شود؛ نخست اینکه باید پذیرفت در دو مسیر متفاوت تربیت نیروی انسانی و خدمت‌رسانی از طریق مجازی فعالیت دارید و این دو مأموریت از هم جداست. دوم اینکه از کمک و توان گروه‌ها و دانشکده‌های دیگر استفاده کرد و آن را با جدیت بیشتر در جهت افزایش رشته‌های آموزشی جدید، جذب دانشجو و منابع خارج از دانشگاه ادامه داد. قطعاً دانشگاه نیز در این حالت حمایت خواهد کرد. دانشکده مجازی می‌تواند در کمبود نیروی انسانی به جای جذب هیئت‌علمی مستقل، از توان اعضای هیئت‌علمی سایر دانشکده‌ها استفاده کند. با وجود محدودیت‌های قانونی و اعتباری، باید ذهنیت بخش اداری مالی دانشکده را براساس نیازهای مرکز تقویت کرد و در پی راهکارهایی برای تعامل بیشتر با دانشگاه بود.

سلامت در کار باید حرف اول را بزند لذا در عقد قراردادهای مالی که با بیرون از دانشگاه منعقد می‌شود باید دقت و مراقبت بسیاری داشت و قراردادها را کاملاً واضح، شفاف و روی میز منعقد کرد. در این مسیر مسئولان دانشگاه نیز از شما

حمایت خواهند کرد. دانشکده‌ها باید مسائل خود را برای دانشگاه بازکنند تا دانشگاه بتواند راحت‌تر به آن‌ها کمک کند. با تعداد افراد بیشتر، دانشکده بزرگ نمی‌شود بلکه با کیفیت است که یک دانشکده به بزرگی می‌رسد.

توسعه بخش نرم‌افزاری

بیمارستان‌ها با توجه به منطقه خود دارای ظرفیت مشخص و محدودی هستند و تلاش مداوم در جهت ساخت‌وسازهای جدید اقدام مناسبی نبوده و در عوض مسئولان مراکز درمانی باید به فکر تقویت و توسعه بخش نرم‌افزاری و روان‌سازی فرآیندهای بیمارستانی باشند.

روزهای طلایی دانشگاه و فن‌آوران

در کشور، توانایی‌های بسیاری وجود دارد، هر چند که نقطه ضعف‌هایی هم هست اما کاری که در حوزه نانو فناوری و شرکت‌های دانش‌بنیان دیگر انجام شد، بروز همین توانایی‌هاست.

این دوران، روزهای طلایی برای نشان دادن توانایی‌های شما و روزهای طلایی برای دانشگاه است که جایگاهش را به معنی عام در کشور تثبیت کند. همچنین در عرصه علوم پزشکی نیز علاوه بر دانشگاه، حوزه‌های تخصصی نیز باید خودی نشان دهند و توانایی‌هایشان را تثبیت کنند چرا که این توانمندی‌ها همه حسن است.

توسعه آموزش مجازی

تصمیمات حوزه آموزش مبتنی بر تصمیمات کلی کشور و وزارت بهداشت است؛

اما در حوزه آموزش دانشگاه اقدامات گسترده‌ای به‌ویژه در زمینه آموزش مجازی صورت گرفته که بایستی گزارشی از این فعالیت‌ها تهیه و در سایت دانشگاه اطلاع‌رسانی شود.

میز خدمت الکترونیک سطح بالاتری از خدمت در دانشگاه است، میز خدمت باید در تمامی واحدهای دانشگاه ایجاد و فرآیندهایی که امکان انجام دادن دارد به صورت الکترونیک ارائه شود.

این رویکرد، همان دولت الکترونیک است که در آن بسیاری از فرآیندها تسهیل و خطاها برطرف می‌شود. همچنین بسیاری از هزینه‌ها، رفت‌وآمدها و آسیب‌ها کاهش می‌یابد. با رشد تکنولوژی‌ها و رشد عرصه‌های مختلف، باید بسته فرهنگی میز خدمت نیز تدوین و اجرا شود. لذا بایستی در نشست بعدی هیئت‌رئیس، درباره فرهنگ دولت الکترونیک نیز صحبت شود.

موضوع الکترونیک شدن اسناد بستری، امری اجتناب‌ناپذیر است، این موضوع به قدری مهم است که اگر همه مدیران بیمارستان‌ها کارهای عمرانی را کنار بگذارند و روی موضوع تبادل الکترونیک جدید نشان دهند، بسیار با ارزش است. اساساً تغییر، دشوار است و همیشه با آن مقاومت می‌شود؛ و در دانشگاه علوم پزشکی تهران به دلیل قدمتش پذیرش تغییر نیز سخت‌تر هست. لیکن اگر چه ممکن است نتوانیم یک‌باره همه موضوع را در دانشگاه حل کرده و تغییر دهیم، ولی می‌توانیم کارها را بخش‌بندی کنیم و اگر یکی از این بخش‌ها با مشکلاتی در اجرا مواجه شد، در بقیه بخش‌ها کارها با قوت انجام شود. باید بپذیریم که راهی جز این نداریم؛ و در بدترین شرایط کشور، باز هم برای شروع باید در مسیر تحقق دولت الکترونیک گام برداریم و بدانیم که هیچ کاری یک شبه به ثمر نمی‌رسد.

با توجه به تنوع HIS بیمارستان‌های تابعه، گرچه با وجود نرم‌افزارهای مختلف HIS در مراکز تحت پوشش کارها سخت‌تر می‌شود ولی این هم مشکلی نیست که

حل نشود. موضوع الکترونیک شدن اسناد بستری در محدوده زمانی نمی‌گنجد. فقط باید آن را هرچه زودتر آغاز کنیم و این کار باید از بدنه کارشناسی شروع شود. نیاز است برای توجیه و آموزش افراد مرتبط در مراکز تابعه، جلساتی در خود بیمارستان‌ها برگزار شود.

اگرچه ممکن است در برخی از مدیران بیمارستان‌ها نگرانی‌هایی در پذیرش این موضوع وجود داشته باشد، ولی معمولاً همه کسانی که نگران ترند پیشگام‌اند. قطعاً همان‌طور که شما نگران منافع بیمارستان خود هستید، مسئولان بیمه هم حق دارند که به فکر منافع سازمان خود باشند و نمی‌توان از آنان توقع داشت که ثبت نشدن دقیق و صحیح خدمات درمانی در پرونده‌های بیماران را نادیده بگیرند. این موضوع به قدری مهم است که اگر همه مدیران بیمارستان‌ها کارهای عمرانی را کنار بگذارند و روی موضوع تبادل الکترونیک جدید نشان دهند بسیار با ارزش است؛ مانند نوبت‌دهی الکترونیک که در همه بیمارستان‌ها قابل اجراست و می‌تواند جایگزین مناسبی برای نوبت‌دهی حضوری باشد.

دولت الکترونیک و آماده‌سازی زیرساخت‌ها

دولت الکترونیک و آماده‌سازی زیرساخت‌های آن، از اولویت‌ها و کلیدی‌ترین کارهای دانشگاه است و باید تلاش شود موانع پیش روی آن برداشته شود. معاونت‌های دانشگاه در پیشبرد این امر نقش بسزایی دارند، موانع همیشه‌هزینه و پول نیست، گاهی نیاز به همراهی و همفکری بیشتری وجود دارد. در جایی هم که نیاز به فضای فیزیکی، امکانات و کمک‌های مالی وجود دارد نباید دریغ کرد. زیرساخت الکترونیک دانشگاه باید سال‌ها پیش از این ایجاد و دانشگاه علوم پزشکی تهران به‌عنوان دانشگاه مادر پیشگام این عرصه می‌شد. باوجود متولیان جوان و خوش‌فکر این امر در دانشگاه، امیدوارم جایگاه دانشگاه

در دولت الکترونیک بیش از این ارتقا یابد. یکی از مهم‌ترین انتظارات از دانشگاه تقویت زیرساخت‌های الکترونیک از دانشگاه است، در هر دوره‌ای انتظارات و تقاضاهایی وجود دارد؛ انتظار می‌رود زیرساخت‌های الکترونیک دانشگاه تقویت شود که باید بیشتر در این زمینه تلاش کرد.

ضرورت ارتقای HIS بیمارستان‌ها

با توجه به دستورالعمل‌های متعددی که به دانشگاه ابلاغ می‌شود لازم است مدیریت IT دانشگاه در HIS بیمارستان‌ها مداخله بیشتری به منظور اصلاح فرآیندها داشته باشد.

ارتقای HIS بیمارستان‌ها ضروری است و زمان‌بندی مشخص برای اصلاح کامل این نرم‌افزارها باید باشد. تاکنون اقدامات بسیاری در حوزه IT دانشگاه انجام شده اما هنوز جای کار بسیاری وجود دارد و باید تلاش بیشتری در این زمینه صورت گیرد. همچنین کاربرانی که به وبسایت دانشگاه مراجعه می‌کنند باید از محتوای آن متوجه رسالت و فعالیت‌های دانشگاه شوند.

تأکید بر پیگیری پیشرفت IT در حوزه درمان

بیشترین تأکید در این بخش بر IT و نسخه الکترونیک، پرونده الکترونیک، HIS و نظام ارجاع است همچنین استحقاق سنجی، ارسال الکترونیک اسناد بیمه‌ای و پیگیری گایدلاین‌ها از دیگر مواردی است که مورد تأکید قرار گرفت. پیش از اینکه به فکر توسعه فیزیکی بیمارستان‌ها بود؛ باید بخش نرم‌افزاری و روان‌سازی فرآیندهای بیمارستانی را تقویت کرد.

حوزه IT در بیمارستان‌ها اهمیت بسیاری دارد. قبلاً جلساتی با رؤسای بیمارستان‌ها، مدیران پرستاری و مدیران بیمارستان‌ها برگزار شد و در همه

جلسات بر اهمیت حوزه IT و HIS بیمارستانی و لزوم تعامل بیشتر با مسئولان IT را تأکید شد؛ اما اینکه همکاران حوزه IT چقدر در سیستم بیمارستان مهم هستند را خودشان تعیین می کنند.

رشد فضای مجازی در ایام شیوع کرونا

به همه همکاران عزیز شرکت کننده که در چهارمین سمینار تعهد حرفه‌ای در خدمات سلامت که به همت دفتر ارتباط با دانش آموختگان به خصوص استاد دکتر بهادری برگزار شد، خسته نباشید و خدا قوت می گویم.

با توجه به شیوع کرونا، بحث تعهد حرفه‌ای و حواشی آن فرصت بسیار مناسبی برای اқشار مختلف به خصوص جامعه‌ی پزشکی، نظام سلامت و جامعه‌ی پرستاری هم به صورت فردی، هم به صورت جمعی، ایجاد کرده و موجب شده عکس‌العمل‌های مختلفی از خود نشان دهند.

در این اپیدمی و پاندمی که تمام جهان را فراگرفته، هر یک از افراد واکنش‌هایی داشته‌اند که قابل تأمل است. تعهد حرفه‌ای نه فقط در نظام سلامت، بلکه از روزهای نخست اپیدمی کرونا در تمامی مشاغل مشاهده شد. در ابتدا اطلاعات همه در حد صفر بود و هیچ کس از عمق حادثه خبر دقیقی نداشت. اصناف مختلف به این اپیدمی عکس‌العمل‌های متفاوتی نشان دادند و نخستین قشری که با بیماران آلوده به ویروس کووید ۱۹ مواجه شدند، جامعه‌ی پرستاری و پزشکی بودند و تا به امروز که یک سال از شیوع آن گذشته نسبتاً خوب عمل کرده‌اند.

در روزهای نخست شیوع بیماری کرونا با وحشت ایجاد شده در جامعه، یکی از همکاران پرستار می گفت وقتی پس از نوبت کاری برای رفتن به منزل سوار ماشینی شدم و معلوم شد کجا کار می کنم، راننده من را بین راه پیاده کرد. خوب این رفتار حاکی از وحشت مردم بود. چون یک راننده سواری هم به شغلش تعهد

دارد و در قبال سلامتی افرادی که سوار می‌کند متعهد است. البته این حرف به معنی تعمیم آن به همه مشاغل نیست.

در نخستین روزها، اکثریت پرستاران و پزشکان در بیمارستان‌ها و مراکز درمانی ماندند و حتی بسیاری از آن‌ها شهید شدند (هفت یا هشت نفر از همکاران در رده‌های مختلف در دانشگاه علوم پزشکی تهران). در این بین، منشی بخش ICU بیمارستان امام خمینی می‌گفت: «مادرم گفته اگر محیط کار را ترک کنی شیرم را حلال نمی‌کنم.» این یعنی اوج تعهد حرفه‌ای یک منشی، تأسیساتی، نگهبان و خدمات در خدمات عمومی بیمارستان‌ها که جا دارد از این رفتارها تقدیر کرد. بازدیدی که از بیمارستان سینا صورت گرفت یکی از کارگران که در ICU کار می‌کرد از پول خود یک ماسک خیلی خوب خریده بود و می‌گفت «من برای اینکه ساعت‌های طولانی در ICU کار می‌کنم نباید آسیب ببینم تا بتوانم به بیماران رسیدگی کنم.» این یعنی تعهد حرفه‌ای که به منصفه ظهور گذاشته شده است. البته خانواده‌هایی هم بودند که از آمدن پرستار یا پزشک خود امتناع می‌کردند و همچنین شاید عده‌ای از همکاران هم متأسفانه گاهی اخلاق و اصول تعهد حرفه‌ای در حفظ اسرار بیماران، استفاده از داروهای مختلف، برخورد با مسائل درمانی و نحوه و نوع اطلاع‌رسانی در رابطه با کارشان را به خوبی رعایت نکردند که جای گله و ابهام دارد.

امروزه عده‌ی زیادی از ورزشکاران، هنرمندان، سیاستمداران و مدیران در رده‌های مختلف کشوری گاهی به راحتی اظهار نظر، صحبت و قضاوت می‌کنند. به عنوان مثال کارگردان سینمایی یک حوزه هنری، راجع به مسائل درمانی این بیماری ناشناخته که بعد از یک سال جان بسیاری از همشهریان و شهروندان را گرفته به راحتی قضاوت می‌کند و این قضاوت در رسانه عمومی پخش می‌شود، چون اصول تعهد حرفه‌ای در آن رشته وجود ندارد. در سیاسیون اصول و تعهد

حرفه‌ای باید رعایت شود، همان‌طور که یک پرستار به راحتی نمی‌تواند در مسائل سیاسی کشور قضاوت کند. متأسفانه افرادی در رده‌های مختلف مدیریتی راجع به مسائل پرستاری و پزشکی قضاوت‌های تنیدی می‌کنند انگار که این افراد متخصص این رشته هستند و یا راجع به یک دارویی در رسانه عمومی صحبت می‌کنند و آن را برای درمان یک بیماری توصیه می‌کنند در حالی که ترکیبات آن دارو را نمی‌شناسند. همه باید نسبت به تعهد حرفه‌ای دیدشان را جامع‌تر کنند. بعضی از همکاران، ماه‌ها و شب‌های طولانی در بیمارستان‌ها، مراکز خدمات بهداشتی در روستاها و خانه‌های بهداشت با این بیماری مبارزه کردند. در ابتدای شیوع کرونا در یکی از مراکز بهداشتی دانشگاه تهران فردی بود که تا آن روز بیش از هزار تست PCR گرفته بود و افتخار می‌کرد که تمام وقتش را برای این کار گذاشته است. این همان تعهد حرفه‌ای است.

عملکرد نظام سلامت در ایام کرونا باعث خرسندی است که کادر نظام سلامت با تعهدی که به این حرفه داشتند در مقایسه با صنوف و اقشار دیگر بسیار خوب عمل کردند. امروز بعد از یک سال کار طاقت‌فرسا و عبور از چند موج وحشتناک، تعهد عملی حرفه‌ای نظام سلامت به خوبی قابل مشاهده است. امید است نمونه‌هایی که در این یک سال اتفاق افتاد برای نظام کشور به طور کلی و همچنین نظام سلامت به عنوان الگویی تأثیرگذار باشد.

با توجه به تاریخ صد و هفتادساله دانشگاه تهران و بهره‌مندی دانشگاه از الگوهای اخلاق محور و با توجه به شیوع کرونا و مسائلی که حوزه بهداشت و درمان داشته، دوستان در هر کدام از بیمارستان‌ها و دانشکده‌ها، الگوهایی در رده‌های مختلف انتخاب کردند که در چهارمین سمینار تعهد حرفه‌ای از پنج نفر از همکاران الگوی دانشگاه تقدیر مجازی به عمل آمد.

رشد فضای مجازی و تسهیل مسائل ارتباطی را یکی از مسائل مهم روز می‌توان

شمرد. چهارمین سمینار تعهد حرفه‌ای که از طریق فضای مجازی برگزار شد از یافته‌های خوب دوران کرونا است که اگر به این صورت برگزار نمی‌شد، شاید ماه‌ها طول می‌کشید. با این تفاسیر این نتیجه حاصل می‌شود باید از تهدیدها فرصت‌ها را ساخت که در این حوزه نیز دانشگاه خوب عمل کرده است.

ضمن آرزوی سلامتی برای استاد دکتر بهادری که همیشه به‌عنوان یک الگو مطرح بوده و همچنین سایر دوستان در دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان، برای همه الگوهایی که امسال انتخاب شده‌اند که آرزوی سلامتی می‌شود و امید است در این امتحان بتوان سربلند بیرون آمد.

نوبت‌دهی الکترونیک

داشبورد مدیریتی یکی از ابزارهای مهم مدیریتی در بیمارستان است و باید الگوی بیمارستان‌های موفق در این زمینه به سایر بیمارستان‌ها آموزش و تسری داده شود. نوبت‌دهی الکترونیک در همه بیمارستان‌ها قابل اجراست و می‌تواند جایگزین مناسبی برای نوبت‌دهی حضوری باشد.

روایت
ہمگراپے

۱۱۲

